نام و نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه	تاریخ امتحان: 1402/10/26 ساعت شروع: 9 صبح مدت امتحان: 80 دقیقه	
رشته و پایهٔ تحصیلی: دوازدهم تجربی- ریاضی	**دبیرستان غیردولتی کمال دانش** (دورهٔدوم)		
سؤالات امتحانی درس: فارسی 3	**امتحانات نوبت اول** (دی ماه) **سال تحصیلی 1403 - 1402**		تعداد صفحه:4
محل مُهر امتحانات مدرسه			

ردیف	متن سؤالات (صفحهٔ 1)	نمره
	الف) قلمرو زبانی(معنی واژه، املا و دستور) (7 نمره)	
	معنی واژه (1 نمره)	
1	عبارت « نگاه داشتن دل از توجه به غیر حق»؛ در توضیح کدام «اصطلاح عرفانی» آورده شده است؟ الف) تجلّی □ ب) انبساط □ ج) مراقبت □ د) مکاشفت □	0/25
2	برای واژهٔ « انگاره» در عبارت « چنان که می گویند هم بر انگارهٔ عشق آبادش ساخته اند.»؛ یک معادل معنایی در بیت زیر بیابید. بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم	0/25
3	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) زین بی خردان سفله بستان / داد دل مردم خردمند ب) باز زین و برگ را بر گُردهٔ کَهرها و کُرندها نهادند.	0/5
	املای واژه (2 نمره)	
4	واژهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) همهٔ چشم ها به او بود که (حوضهٔ / حوزهٔ) حکمت را او گرم و چراغ علم و فلسفه و کلام را او روشن نگاه دارد. ب) تن ز جان و جان ز تن (مستور / مسطور) نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست	0/5
5	در عبارت زیر، املای چند واژه نادرست نوشته شده است؟(با عدد بنویسید.) گفت که : « چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید، از تو چون یاد کنم؟! امّا چون حق تعالی بنده ای را گذید و مستقرق خود گردانید، هر کس دامن او را گیرد و از او هاجت طلبد، بی آنکه آن مرد بزرگ، نزد حق یاد کند و عرزه دهد، حق آن را برآرد.»	0/25
6	در عبارت های زیر، املای 4 واژه نادرست است، آنها را بیابید و درست آنها را بنویسید. الف) تو نمایندهٔ فضلی، تو سزاوار سنایی ب) در خبر است از سرور کاینات و مفخر موجودات و رحمت عالمیان و سفوت آدمیان و تتمّهٔ دور زمان، محمّد مصطفی (ص).... ج) آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صباهی تا حبشه و قلب افریقا نیز پیش راند. د) احمد دُل می زند به چشمان خر و انگاری که صد سال است الاغ شناس بوده باشد.	1
7	در گروه کلمات زیر، املای «چند گروه» درست نوشته شده است؟ (با عدد بنویسید). (فخر و مباهات)، (نمط و طریق) ، (کاذیه و جاکاغذی)، (غاش و کوههٔ زین)، (احداث و ساختن)، (اطراق و ساکن شدن).	0/25
	دستور زبان (4 نمره)	
8	در هر یک از موارد زیر، فقط نوع حذف را مشخص کنید. الف) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت. ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب که ...	0/5
9	در کدام گزینه، الگوی « نهاد + مفعول+ مسند+ فعل» وجود ندارد؟ الف) محبّت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ب) پروانه چون به آتش رسد، خود را بر میان زند؛ زیرا عشق، همه خود آتش است. ج) مردم همیشه او را پهلوان بزرگ می گفتند.	0/25

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه	تاریخ امتحان: 1402/10/26 ساعت شروع: 9 صبح مدت امتحان: 80 دقیقه	
رشته و پایهٔ تحصیلی: دوازدهم تجربی- ریاضی	**دبیرستان غیردولتی کمال دانش** (دورهٔدوم)		
سؤالات امتحانی درس: فارسی 3	**امتحانات نوبت اول** (دی ماه) **سال تحصیلی 1403 - 1402**	**تعداد صفحه:4**	
محل مُهر امتحانات مدرسه			

ردیف	متن سؤالات (صفحهٔ 2)	نمره
10	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) دردناک است که در دام شغال افتد شیر / یا که محتاج فرومایه شود، مرد کریم ب) با راه آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می رفتیم. ج) بعد از خواندن این مطلب متوجّه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است.	0/75
11	نوع «وابستهٔ وابسته»، در کدام گزینه، با بقیه متفاوت است؟ الف) وی جدّ پدر من بود. ب) باز راه اجداد خویش را به سوی کویر پیش گرفت و به مزینان بازگشت. ج) ما را از غربت زندان شهر به میهن آزاد و دامن گسترمان، کویر می برد. د) چشمهٔ آبی که گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.	0/25
12	در عبارت « ما قدرت اجارهٔ حیاط دربست نداشتیم. کارمان از آن زندگی پر زرق و برق کدخدایی و کلانتری به یک اتاق کرایه ای در یک خانهٔ چند اتاقی کشید. همه جور همسایه در حیاطمان داشتیم؛ شیرفروش، رفتگر شهرداری و ...» الف) یک ممیز بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید. ب) نوع زمان فعل مشخص شده را بنویسید.	0/75
13	در هر یک از عبارت های زیر، نقش دستوری «ضمایر » مشخص شده را بنویسید. الف) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت. ب) هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من	0/5
14	با توجه به مباحث دستوری «وابستهٔ وابسته» و انواع«را»؛ درستی یا نادرستی هر یک از موارد داخل کمانک را مشخص کنید. الف) او نیز اسیر همان عشق شده بود. (صفت مضاف الیه) ب) برادرم یک پیراهن قهوه ای سوخته از مغازه خریده بود. (قید صفت) ج) اطفالِ شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. (را: فک اضافه)	0/75
15	نوع «و» را در عبارت زیر مشخص کنید. بر روی بام خانه، خسته از نشئهٔ خوب و پاک آن «اسرا» در بستر خویش به خواب رفتم.	0/25
	ب) قلمرو ادبی (حفظ شعر، تاریخ ادبیات و آرایه های ادبی) (5 نمره)	
	حفظ شعر (1 نمره)	
16	در غزلِ « صبح ستاره باران»، بیتی بنویسید که مفهوم کلی آن «ناپایداری دنیا» و قافیهٔ آن واژهٔ « یادگاران» باشد.	0/5
17	با توجه به شعر «در مکتب حقایق»، بیتِ بعدی بیتِ زیر را بنویسید. در مکتب حقایق پیش ادیب عشق / هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی	0/5
	تاریخ ادبیّات (1 نمره)	
18	درکدام یک از آثار زیر، نویسنده آن را بر اساس شعری از «رودکی» نوشته است؟ الف) از پاریز تا پاریس ب) قصّهٔ شیرین فرهاد ج) بخارای من ایل من	0/25
19	نام پدید آورندهٔ هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات ب) کویر ج) فیه مافیه	0/75

www-kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه	تاریخ امتحان: 1402/10/26	
رشته و پایهٔ تحصیلی: دوازدهم تجربی- ریاضی	**دبیرستان غیردولتی کمال دانش** (دورهٔدوم)	ساعت شروع:9 صبح	
سؤالات امتحانی درس: فارسی 3	**امتحانات نوبت اول** (دی ماه)	مدت امتحان: 80دقیقه	
محل مُهر امتحانات مدرسه	**سال تحصیلی1403 - 1402**	**تعداد صفحه:4**	

ردیف	متن سؤالات (صفحهٔ 3)	نمره
آرایه های ادبی و صنایع شعری (3 نمره)		
20	آرایهٔ ادبی مشترک دو بیت زیر « حسن تعلیل» است یا « اسلوب معادله»؟ یک دلیل ذکر کنید. الف) عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را ب) محرم این هوش جـــــز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	0/5
21	آرایه های « جناس همسان، تلمیح، استعاره، ایهام و حس آمیزی » را در نمونه های زیر مشخص کنید. (یک مورد اضافی است.) الف)تا درد و ورم فرو نشیند/ کافور بر آن ضماد کردند ب) با محتسبم عیب مگویید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است ج) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت د) همه بی تصدیق بودند؛ به جز من. همه شان زندگی شیرین و دیرین را از سر گرفتند.	1
22	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. الف) رخت نهادن ب) تهی شدن از خویش	0/5
23	به غزل هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل ..... و اجتماعی است، غزل اجتماعی می گویند و این نوع از سروده ها در عصر ..... رواج یافت.	0/5
24	با توجه به بیت زیر، بنویسیدکه این نوع گفت وگو در «اصطلاح ادبی» چه نام دارد؟ بگفت از دل شدی عاشق بدین سان؟ / بگفت از دل تو می گویی، من از جان	0/25
25	آرایهٔ مناسب داخل کمانک را انتخاب کنید. چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان (تشبیه / متناقض نما)	0/25
ج) قلمرو فکری (درک مطلب و معنی نثر و نظم) (8 نمره)		
درک مطلب (4 نمره)		
26	با توجه به عبارت « هرگه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد...»؛ مقصود نویسنده از « انابت » چیست؟	0/25
27	مفهوم کلّی بیت زیر چیست؟ خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	0/25
28	در بیت زیر منظور از «پیر مُغان» چیست؟ آیین طریق از نفَس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند	0/25
29	شاعر در مصراع دوم بیت « گر کسی وصف او ز من پرسد / بی دل از بی نشان چه گوید باز؟»؛ بر چه مفهومی تأکید دارد؟	0/25
30	در هر یک از قسمت های مشخص شدهٔ زیر، شاعر به چه موضوعی اشاره دارد؟ الف) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان»/ گفت: « کار شرع ، کار درهم و دینار نیست» ب) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند	0/5
31	عبارت زیر، یادآور کدام ضرب المثل است؟ از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.	0/5

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	**وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی** **مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه**	تاریخ امتحان: 1402/10/26	
رشته و پایهٔ تحصیلی: دوازدهم تجربی- ریاضی	**دبیرستان غیردولتی کمال دانش** (دورهٔ دوم)	ساعت شروع:9 صبح مدت امتحان: 80 دقیقه	
سؤالات امتحانی درس: فارسی 3	**امتحانات نوبت اول** (دی ماه) **سال تحصیلی 1403 – 1402**	**تعداد صفحه:4**	
محل مُهر امتحانات مدرسه			

ردیف	متن سؤالات (صفحهٔ 4)	نمره
32	منظور نویسنده از عبارت « یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.» چیست؟	0/5
33	در نوشتهٔ زیر، مقصود از « پیش او باز شوم.» چیست؟ گفت: « سه مَرکب دارم؛ بازبسته؛ چون نعمتی پدید آید، بر مرکبِ شُکر نشینم و پیش او باز شوم....»	0/5
34	این عبارت که نویسنده می گوید: « در کویر، خدا حضور دارد.»؛ بیانگر چه مطلبی است؟	0/5
35	دو صفت پروردگار را در عبارت زیر بیابید و بنویسید. پردهٔ ناموس بندگان را به گناه فاحش ندَرد و وظیفهٔ روزی به خطای مُنکر نبُرد.	0/5
معنی نثر (2 نمره)		
36	الف) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود. ب) عشق به هر دیده، روی ننماید. ج) در این دو شهر تنها یک «سرپَری» زدیم. د) شاهین تیزبال افق ها بودم، زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم. ر) این خر، خیلی چَموش است.	0/5 0/25 0/25 0/75 0/25
معنی نظم (2 نمره)		
37	الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد ب) نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است ج) همه توحید تو گویم که به توحید سزایی	1 0/5 0/5
	موفّق باشید- گروه زبان و ادبیّات فارسی	20

www-kamoon.ir

نام و نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه دبیرستان غیردولتی کمال دانش (دورهٔ دوم)	تاریخ امتحان: 1402/10/26 ساعت شروع: 9 صبح مدت امتحان: 80 دقیقه
رشته و پایهٔ تحصیلی: دوازدهم تجربی- ریاضی		
راهنمای تصحیح امتحان درس: فارسی 3	امتحانات نوبت اول (دی ماه) سالتحصیلی 1402 - 1403	تعداد صفحه:2
محل مُهر امتحانات مدرسه		

ردیف	راهنمای تصحیح سؤالات	نمره
	الف) قلمرو زبانی (7 نمره)	
	معنی واژه (1 نمره) توجّه: نظر استادان فرزانه در تصحیح اوراق صائب است.	
1	گزینهٔ ج: مراقبت (0/25)	0/25
2	طرح (0/25)	0/25
3	الف) فرومایه، بدسرشت (0/25) ب)اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است (0/25)	0/5
	املای واژه (2 نمره)	
4	الف)حوزه (0/25) ب) مستور (0/25)	0/5
5	4 مورد (0/25)	0/25
6	الف)ثنایی (0/25) ب) صفوت (0/25) ج) صباحی (0/25) د) زل (0/25)	1
7	3 مورد (0/25)	0/25
	دستور زبان (4 نمره)	
8	الف) لفظی (0/25) ب) معنوی (0/25)	0/5
9	گزینهٔ ب (0/25)	0/25
10	الف) نهاد (0/25) ب) بدل (0/25) ج) قید (0/25)	0/75
11	گزینهٔ د (0/25)	0/25
12	الف) ممیّز: جور (0/25) نمودار پیکانی: همه جور همسایه (0/25) ب) زمان فعل: ماضی ساده (0/25)	0/75
13	الف) مفعول (0/25) ب) مضافٌ الیه (0/25)	0/5
14	الف) درست (0/25) ب) نادرست (0/25) ج) درست (0/25)	0/75
15	نوع «و»: عطف (0/25)	0/25
	ب) قلمرو ادبی (5 نمره)	
	حفظ شعر (1 نمره)	
16	پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند (0/25) / دیوار زندگی را زین گونه یادگاران (0/25)	0/5
17	دست از مس وجود چو مردان ره بشوی (0/25) / تا کیمیای عشق بیابیّ و زر شوی (0/25)	0/5
	تاریخ ادبیّات (1 نمره)	
18	گزینهٔ ج : بخارای من ایل من (0/25)	0/25
19	الف) عین القضات همدانی (0/25) ب) علی شریعتی (0/25) ج) مولوی (0/25)	0/75
	آرایه های ادبی و ... (3 نمره)	
20	اسلوب معادله (0/25) زیرا در هر دو بیت، دو مصراع بیت، استقلال معنایی و نحوی دارند. (0/25) یا زیرا در هر دو بیت در مصراع اول مثالی (موضوعی) ذکر شده و در مصراع دوم مصداقی بر پایه تشبیه برای آن ذکر شده است (0/25)	0/5
21	الف) استعاره (0/25) ب) ایهام (0/25) ج) تلمیح (0/25) د) حس آمیزی (0/25)	1
22	الف) ساکن شدن یا اقامت کردن (0/25) ب) ترک تعلقات دنیوی (0/25)	0/5

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه دبیرستان غیردولتی کمال دانش (دورهٔ دوم)	تاریخ امتحان: 1402/10/26 ساعت شروع:9 صبح مدت امتحان: 80 دقیقه	
رشته و پایهٔ تحصیلی: دوازدهم تجربی- ریاضی			
راهنمای تصحیح امتحان درس: فارسی 3			
محل مُهر امتحانات مدرسه	امتحانات نوبت اول (دی ماه) سال تحصیلی 1403 - 1402	تعداد صفحه:2	

ردیف	راهنمای تصحیح سؤالات	نمره
23	سیاسی (0/25) مشروطه (0/25)	0/5
24	مناظره (0/25)	0/25
25	تشبیه (0/25)	0/25
	ج) قلمرو فکری (8 نمره)	
	درک مطلب (4 نمره)	
26	بازگشت به سوی خدا، یا توبه، پشیمانی (0/25)	0/25
27	بیگانه ستیزی (0/25)	0/25
28	عارف و مرشد کامل، یا راهنمای طریقت (0/25)	0/25
29	ناتوانی عاشق از وصف معشوق (0/25)	0/25
30	الف) رواج رشوه خواری (0/25) ب) تحمّل رنج و سختی برای پیشرفت (0/25)	0/5
31	از چاله به چاه افتادن (0/5) یا از دهان مار به دهان اژدها افتادن یا	0/5
32	زمانی همهٔ دنیا به روم توجّه داشت (0/25) و از آن می ترسید. (0/25)	0/5
33	در پیشگاه او (خدا) (0/25) حاضر شوم. (0/25)	0/5
34	وجود معنویت و افراد مؤمن در کویر. (0/5)	0/5
35	ستّار العیوب بودن (0/25) و رازق بودن (0/25)	0/5
	معنی نثر (2 نمره) «نظر استادان گرامی در مورد معنی عبارات صائب است.»	
36	الف) یکی از عارفان (0/25) در حال تفکر عرفانی بود. (0/25) ب) عشق به هر (چشمی)کسی، خود را نشان نمی دهد. (0/25) ج) در این دو شهر، فقط یک توقّف کوتاه کردیم. (0/25) د)در ایل مانند شاهین در اوج قدرت بودم(0/25) و در شهر مانند مهمانی ناخوانده ناتوان و وابسته بودم (0/25) و به گوشه ای پناه بردم. (0/25) ر) این خر، خیلی سرکش (نافرمان) است. (0/25)	0/5 0/25 0/25 0/75 0/25
	معنی شعر (2 نمره) «نظر استادان گرامی در مورد معنی اشعار صائب است.»	
37	الف)این آواز و فریاد نی، مانند آتش سوزاننده است(0/25) و باد (هوای)معمولی نیست(0/25)؛ هر کسی که این آتش عشق را ندارد (0/25)، امیدوارم که نابود شود. (0/25) ب) ناله و فریاد پرندهٔ اسیر (شعر شاعر)(0/25)، همه به خاطر میهن است.(0/25) ج) فقط تو را به یگانگی می ستایم(0/25) زیرا تو شایستهٔ یگانگی هستی. (0/25)	1 0/5 0/5
	خسته نباشید استاد فرزانه!	20